

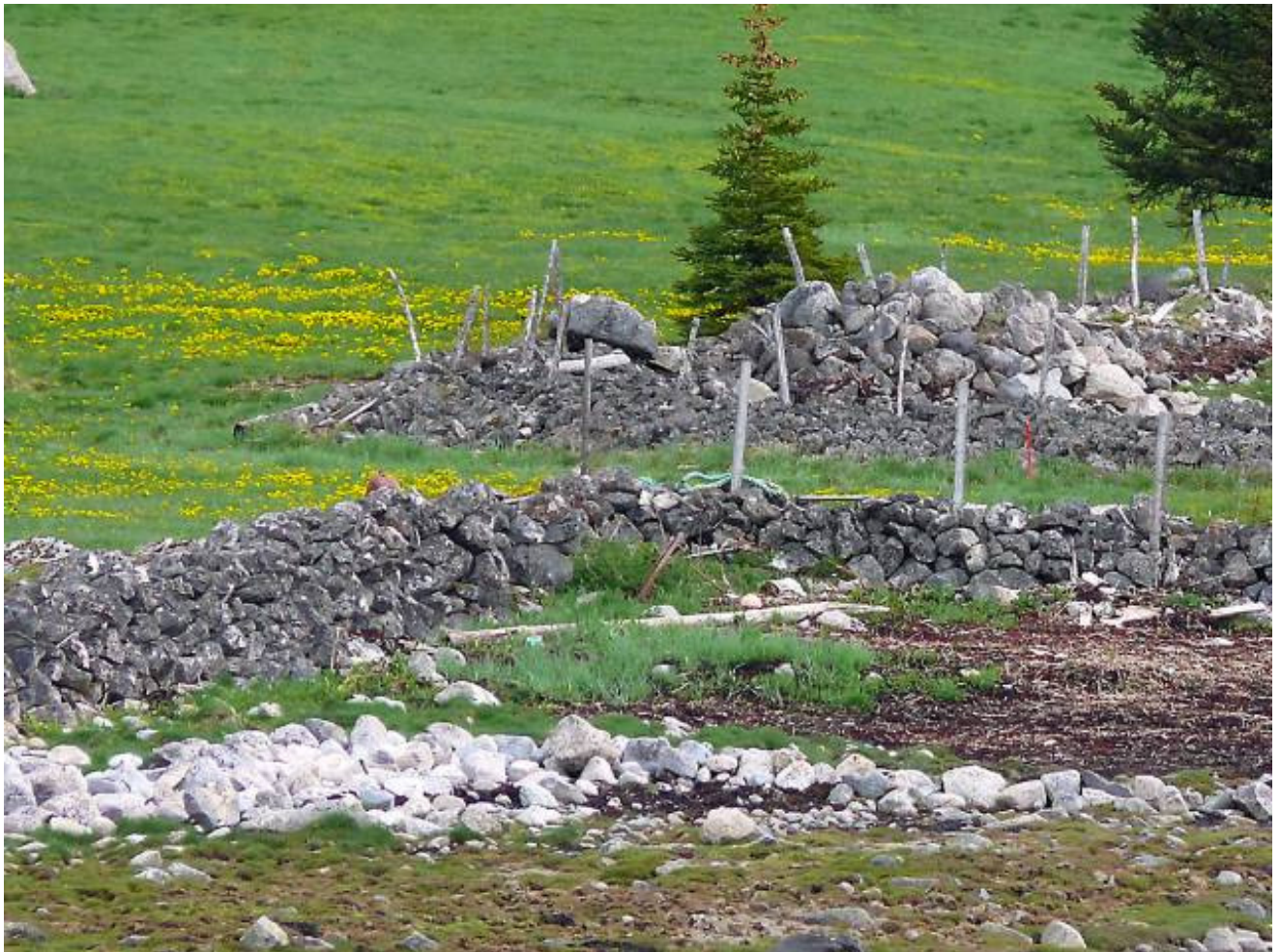

Foto: Hans M. Kanstad

BILDET AV KJÆRSTAD

Fotograf: Hans M. Kanstad, Lødingen

Kommentarer til bildet: Peder Hansen, Kjærstad

I dag vidner de mange steingjærdene om slitsomt rydningsarbeide

Kommentar til denne presentasjonen.

Peder Hansen fra Kjerstad har gitt en detaljert beskrivelse av hva vi ser på dette bildet av gamle Kjerstad. Tilsammen dreier dette seg om 11 håndskrevne A4-sider organisert i tilsammen 72 punkter.

Ifølge Peder ble dette bildet tatt ca. år 1907, mens Lødingen Historielag har datert det til år 1910. Fotograf var Hans M. Kanstad fra Lødingen.

Peder Hansen ble født på Kjerstad i 1914. Han vokste dermed opp på stedet slik det så ut da dette bildet ble tatt. Han er derfor svært godt kvalifisert til å kommentere dette gamle bildet på en troverdig måte. Peder hadde god hukommelse, han var nøye og gikk grundig og systematisk til verks. Og sist men ikke minst; Peder var en stor Kjerstadpatriot, som har bidratt til mange av milepælene på Kjerstad i den tiden han levde, og som arbeidet mye for å ta vare på stedets historie.

Kommentarene til bildet ble skrevet i 1989, med et par utfyllende opplysninger fra 1993.

All kommentartekst til bildet er uforandret slik de ble skrevet av Peder. Men jeg har fjernet alle punktene, og teksten er orientert i avsnitt isteden. I tillegg har jeg tillatt meg å vise utsnitt fra "originalbildet" for å synliggjøre teksten. All bilderedigering er derfor foretatt av undertegnede.

Sverre Pettersen

Det bildet av Kjørstad tatt i ca. 1907 i fra et sted i fjæra i øst-enden av Storholmen. Hva kan jeg som lokalkjent finne at det viser, når man virkelig studerer bildet. Har anskaffa meg en forstørrelse 24x18 cm av bildet med formål å studere bildet nærmere (NB. også m/lupe).

Standplassen, der fotografen stod og tok bildet, den viser tydelig alle detaljer nær standplassen. Sjøen står akkurat i "overkant" av tangbeltet og standplassen er på fjæra. Trolig kan man finne den igjen nokså riktig. Regner med at steinene som sees på bildet, de ligger der fremdeles og kan gjenkjennes på stedet. Dessuten står noen av husene på Kjørstad ennå på sin plass fra dengang. Det er Albert Hansa sitt hus, Johan P. Knudsens og Johan Edvard Johansens hus. Og husene kan me's inn etter bildet mot fjellan i bakgrunnen når man er på standplassen.

Naustneset: Der er stranda mot øst "urørt", nå som dengang. Sørligst er siden kommet en kabelstolpe (i 1919) og Hagbarts stø like vest av "Ragnarberget" og hans naust oppfor støa, samt inngjerding og en liten "skog" av planta gran og noe løvskog (uplanta).

"Nordstjernen"

Utsnitt av foto tatt av Kanstad

"Nordstjernen" sees ved nauset lengst til venstre og var en fembøring. Hvem som hadde anskaffa den det vet jeg faktisk ikke. Den står altså ute og ikke i nauset. Bildet viser jo tydelig at den er for lang til å "gå" i nauset. Atterskotten står omtrent jevnt med sørrøstet av nauset. Og frammerskotten rekker da 2-3 m forbi øverrøstet.

I "Lødingen årbok" 1978 står bilde av båten, som var en "vanlig" fembøring. Men jeg har ikke sett den, ihvertfall kan jeg ikke huske noe om den. Men de to andre fembøringene som stod oppsatt på Kjørstad i min barndom og ungdom husker jeg jo godt.

Naustet hans Hans Olai Andreassen.

Det er bygningen bak "Nordstjernen" og som jeg skriver nærmere om annet steds. Framfor båten, som det synes som det er, er noe som ligner en stolpe som står på skrå, og litt videre ifra båten synes atter en "stolpe" ved en kasse (Eller er det en stein?? Ukjent for meg).

Naustet hans Johan Peter Knudsen.

Utsnitt av foto tatt av Kanstad

Det vender mot aust. Man ser tre båter utenfor, den ene ligger, eller står, oppsett i støa i almindelig flomål, gjevnsides med "flatsteinen" i nordsida av støa. Den er fint oppskora.

Den andre båten, den opp og til venstre for naustet, er kvitmalt. Og jeg vet ikke å ha sett den. En kvitmalt båt. Akterenden er vanskelig å skjeldne i fra bakgrunnen (trelast) som også er "kvit". Er dette den halvfjærroringen som ca. 1920 stod omtrent på samme sted, men da i dårlig stand og ikke kvitmalt, men tjærebredd? Tror de sa at det var Albert Pettersa sin båt, den 3 ½ -oringen.

Den tredje båten vi ser atterenden av, det er fembøringen "Moiva" hans Johan Edvard. Den får jeg kanskje skrive om annet steds.

Videre ser vi en masse nye materialer fint oppstillet på skrå mot hele søre langsida av naustet. Antagelig skal materialene luftes og tørkes etter sjøtransporten hit til Kjørstad.

Det ser ut til at bildet er tatt tidlig på våren, snøbart på gården. Men noe opp i fjellene i bakgrunnen er det ennå mye snø, men bare i fordypningene, slik dette vil fortone seg om våren.

På nausttaket er det torvtekking, kanskje noe nedsegen på møna? Naustdøra, den største, er satt helt

åpen. En stein er lagt imot døra så den ikke går igjen. Situasjonen med h.t. naustet er nøyaktig slik jeg husker det i fra min barndom. Naustet besto av tre "ledd", slik som vanlig. Så hente det at det øverste (bakerste) "leddet" raste sammen. Det skjedde kanskje sist i 20-årene. Da ble naustet provisorisk reparert, det vil si den resten som sto igjen. Bl.a. med å kle igjen øverrøstet på dettes nye plass. Naustet ble jo kortere.

Senere, kanskje i 1935? så rev Torgeir ned dette gamle naustet og bygde et nytt på samme tomte¹. Og for bare noen få år siden har også Jacob bygd seg sitt eget naust i lag med Otto, sønnen.

Nevnte fembøringen "Moiva". Den husker jeg godt. Vi guttan lekte i den og omkring den. Men den var så høg og tung å komme seg oppi, der den stod, som på bildet, at vi ble snart lei av den. Fembøringshuset i atterskotten hadde ovn i babord-sida. Vi ser røykrøret tydelig på bildet mede lupe. Jeg tror "Moiva" endte som brendsel. Men huset ble frakta helt derfra og til et sted ved sørkanten av Halsmyra, like inntil berget der, mellom berget og grøfta. Der ble huset rigget opp som grishus. Dengang var det vanlig skikk å få tak i en grisunge om våren og fore den til om høsten, og grishuset bodde den i hele sommeren.

Om "Den gamle fembøringen" (til far sin) det skriver Magnus Røger om i Håldoygminne hefte 4 i 1979, på side 318 og 319. Fembøringen sto oppsett på land for gått, og han og andre unga lekte rundt den, osv. Til artikkelen er satt et bilde fra Andenes som viser akterskotten av en fembøring som torvsjå i myrkanten.

Veien til sjøen.

Utsnitt av foto tatt av Kanstad

I fra vestsnippen av Karnhaugen, tidligere kalt Kjærringrauva, så delte sjøveien seg straks "i to", en vei til hvert naust. Den ene vestligste gren går rett fram, eller sør, til østsiden av Hans-Olai-naustet,

etter først å ha passert like vestom stuetomta til Beret Marja og Lars Eidissa. Den andre, østligste gren, svinger og går i S.O. og ned til nordsida av Johan-Peter-naustet. Og denne veien sees godt som ei lysere stripe på marka på bildet.

En dunge? Jeg synes å se en mørk ”dunge”. Det synes som at den ligger omtrent midt mellom ”Moiva” og Karenhaugen og vestom (oppom) nyssnevnte lyse veistripen. Dungen synes å skjule vestre del av Fjøshaugen. I sørkanten av dungen, ved foten, vises noe hvitt. Er det sne? Eller stein? Hva slags dunge dette kan være må jeg bare jette på, om det er noen dunge i virkeligheten, og ikke en flekk eller feil i bildet. Kan det være en dunge med tang som er kjørt opp dit ved raking og rensking av stranda.

Sne. Noen av de hvite flekkene på Kjerstad som ses på bildet må være sneklatter. For eks. noen i østsida av Karenhaugen og så flekkene på flata under Bakkan, hvor det ses å ligge mye sne. Likeså ses sne bak fjøsen hans Albert Hansa, og i Gånghaugen og i vestenden av Eldhusaugen, som jeg også må holde for å være snekavl.

Stua hans Lars Eidissen.

den er nok forlengst revet, i hvertfall er den ikke å se på bildet. Hvor ble det av denne stuebygningen? Var det den som landet hos Ole Johan på Myrnes på Lavangseidet?

Stua hans Rasmus Heggelund Andreassen på Bakkan.

Ja, den er borte fotograferingsdagen i ca. 1907. Så den er revet tidligere og ingenting vises etter den. Marka, eller bakkeskråningen er ensfarget og jevnt gressgrodd og uten ferske spor. Jeg ser da på det stedet der jeg mener å vite at stua hans Rasmus og ho Karen hadde stådd, nemlig akkurat der Hagbart og Fredrikkes hus nå står. Og hvor man fant spor etter forrige bebyggelse, innbiller jeg meg. Ihvertfall ble funnet mye kuskjell. Imidlertid skjelner jeg ut noe som ligner en ”firkant” lengre nord på Bakkan. Kan det være en firkant av stokker av nederste omfar på stua eller lignende rester som ikke er ryddet bort?

Vi ser litt av taket på potetkjelleren våres (Hans Olai sin) med ”tuten”, bakenfor ”firkanten”. Mellom kjelleren og fjøsen skimtes noe stående på marka og som ligner kassen på ei frauvogn. Men jeg bemerker at hest og vogn ikke er nevnt ved registreringen av boet etter Hans Olai foretatt 6. mars 1915, men ei ku ”Guldros” er nevnt. Men han Albert Hansa og han pappa de hadde jo en hest og da måtte de jo ha hatt vogn også. Og dette hadde de vel skaffa tilveies da de etablerte seg med familier her på Kjerstad. Albert ca. 1901 og pappa ca. 1904.

Og hver sin fjøs har de jo fått seg, som bildet viser. Nårtid ble Rasmus-Karen si stue revet? Størker fortalte at han huska at stua ble revet og at materialene ble dratt ned til fjæra i Osen og frakta til Valvågen der Nils Hertvigsa brukte dem til hus (eller fjøs?). Men Størker sa at da var han aldeles liten, og han var født 30. juli 1896. Størker har også fortalt at Johan Eliassen og Hans Eliassen begge var i lag med Nils Hertvigsen om å rive og hente stua. Han har også fortalt at alle tre bodde i Nils Hertvigsa sitt hus med sine koner og barn dengang skolen holdt til der og Størker gikk der på skolen fra sitt andre skoleår. Sitt første gikk han på Tjeldnes. Var han da fylt 7 år så begyndt Størker sin skolegang høsten 1903 og altså på Tjeldnes til våren 1904. Og så fra høsten 1904 i Valvåg, ifølge Størker. Og der var da Lydia Hegstad lærer (f. 1862 d. 1937) altså i 1904.

Og Nils, Johan og Hans hadde bopæl i lag i et hus som hadde stue i den ene enden, kjøkken i midten og et kammers i den andre enden. Det vil si at de også hadde brukt andre materialer en stua fra Kjerstad.²For ho hadde bare kjøkken og ei stua ifølge Størker, og det er nu ikke sakt at materialene alle var brukbare. Ho hadde antakelig stått her siden ca. 1870-åran, altså mere enn 30 år. Og 30-40 år er ingen stor alder for ei stuebygning, forutsatt den er bordkledd. Men det kan man jo kanskje tvile på var tilfelle.

Jeg burde visst nåtid Rasmus-Karen døde, og Rasmus.³ Da ville det blitt lettere å finne ut nåtid dette "Kjærstad-bildet" er tatt, om det er i 1907. Skal tro om hun var i stand til å bo alene i sitt hus alle sine dager, eller var hun kårkone hos noen? Hun er født i 1835 og altså 72 år gammel i 1907. Hun solgte jorda si i 1899. Men hun har neppe drevet jorda noe særlig etter at hun ble alene da mannen, han Rasmus døde den 4. juli 1898. Naboene fikk nok lov å høste marka hennes, som hun så noe senere solgte dem?

Minnes nå: Året 1911. Det året er det som står skrevet i de gamle skolebibliotek-bøkene som jeg nå så lenge har tatt vare på. Har funnet fram disse bøkene, 13 stk nå i alt + ei linjert kladdebok for notering av utlånene, av 1924 med notater, sist 8/1-1933. På innsiden av permen er skrevet med blekk bokens nummer og "Kjærstad skole- og barnebibliotek 1911". Jeg vet ikke hvem som skrev, men det var vel daværende lærer, som her har etterlatt seg en "skriftprøve".

Stua hans Hans Olai Andreassen.

Utsnitt av foto tatt av Kanstad

Den skulle jeg vel kjenne, mitt barndomshjem. Farga på stua synes var mørk. Men ikke så mørk som fjøsen. Og fjøsen den er rød, malt i erde og tran ganske sikkert. Men stua tror jeg å ha hørt var gul, malt i gul oker og naturligvis i tran.

Vi ser både gangtrappa og litt av bislaget. På mønet, i østenden, skimtes noe som må være øverenden av takstigen. Stua har to skorsteiner. Vi ser liksom lyse striper nedover taket fra begge, men mest fra den østre. Det er trolig sement, og/eller kalkvatn fra nyere muring og/eller pussing av dem. Størst stripe ses fra den østre skårsteinen. Det kommer nok av at den er ny, eller nyere enn den vestre, den som kom fra kjøkkenet. Den østre skårsteinen mener jeg å ha forstått var noe som var

kommet til "etterpå". Og den stod (begynte) på kjøkkenloftsgolvet på en platt av planker ved østre vegg.

På loftet var det sotluka, godt opp fra golvet. Fra luka kunne det i uvær sive litt sotvatn som farga malinga under luka. Til denne skårsteinen hørte bare en ovn. Og den stod på kammersloftet. På kjøkkenloftet var ingen ovn. Der ble forreste ganske lunt likevel, av varme nedenfra kjøkkenet.

Men taket på stua (med de lyse "stripene"), hva er det tekket med? Det er sjingel, for sjingelen den lå på helt til stua ble revet av bl. meg i 1939. Men da lå sjingelen under hamarøy-taksteinen som pappa la på taket senere. Det må nå ha skjedd etter 1912 da han begynte som los på Tranøy i Hamarøy. Dette får være nok om denne stua nå.

"Foran" dvs SO-av stua, der ser vi en haug, nærmest som et berg. Det er den før omtalte haug "Kjærringræva", se pkt. 16. Da like forbi vestrøstet av stua skimtes taket av do-et. Til høyre for stua. Hva ser vi der. Først ser vi no litt av bislaget aller nærmest stua. Men det skimtes noe mer, noe som ikke er bislaget. Det må være noe som står på haugen bakenfor, hva det nå kan være? I mellomrommet mot sjåhjornet må det være haugen bakenfor som vises. Haugen har vi søsken kalt for "Fjøshaugen". Fjøsen ser du står jo ved haugen. Men om forrige generasjon i sin ungdom hadde samme navn på denne haugen vet jeg ikke noe om. Nevner dette fordi fjøsen på bildet var pappa som bygde og farfars fjøs den stod jo borte ved Krongelhaugen (=Klungerhaugen?). Hvilken tidligere fjøs kan så eventuelt ha gitt Fjøshaugen navnet? Og som "vi" fikk som navn på den, se det vet jeg ikke noe om.

Trolig hadde haugen et annet navn før Hans-Olai og Rasmus kom til Kjærstad. Kanskje den kunne ha hett "Gløshaugen" for de som bodde på sjømarka og andre også. Og at namnet forandra seg til Fjøshaugen etter at pappa bygde sin fjøs ved haugen? Men en gløshaug, det er det, for derfra er det god utsikt.

Sjåen.

Den har jeg ikke sett, annet enn på dette bildet. Men omtalt har den vært i huset hos "oss". Det ble sakt at det var en "fiskesjå" hvor Hans-Olai hadde fisk i⁴. Jeg har sett noen 1x6" uhøvla bord, det ble sakt de var av denne sjåen. Det var rester av rødmaling på dem. Og så var det noen "rare" hakk i kantene. Og det var luftehull i sjåveggene. Hagbart og Martin snakka litt om sjåen og hva som var inne i den da de var små. Det er torvtak på den. Det måtte være gunstig i sommervarmen. Og så stod den oppe på den lille bergavsatsen som var der oppe i dagen tidligere, før der ble tilfylt og overfylt i anledning planeringa omkring nåværende stue, bygd i 1938. Den bergavsatsen som vedskjølet skorte seg på, like utenfor vedsjå-døra i staburrøstet det østre, som var i min barndom. Synes å skimte kontur av ei dør i SW-røstet av sjåen, samt noe forskjellig i SO-veggen. Det er kanskje ved, stokker, og kanskje slipestein?

Labrua.

I mellomrommet mellom fiskesjåen og fjøsen skimtes noe som jeg holder for å være labrua, for den var plassert på vestsida av fjøsen i fra først av. Der fra vestsida, der var beste forholdet for ei labru. På austsida var dårligere, altså høydeforholdene. Men jeg husker ikke at labrua var på vestsida, men jeg husker at jeg oppdaga at den hadde vert der. Bl.a. så jeg striper på berget der bak fjøsen av steinkolltjære som hadde dryppa ned i fra labruplankene. Der var også å se rester av labrufoten.

Hvorfor ble så labrua flytta over til austsida av fjøsen? Ja, det har jeg ikke hørt noe om, men tror vite det likevel. Det skyltes veret og regnet inn fra vest. Jeg vet at pappa mest mulig ville plassere dører og åpninger på bygningene unna "veret". Og det er jo viktig og nødvendig hos oss. Og labrua, den var kommet til austsida fra før jeg kan huske. Fjøsen ble revet våren 1926 for å gi plass til en ny fjøs, den nåværende bygd 1926, dels av den gamle og med "boling" av betong.

Fjøsen, den første hans pappa.

Den hadde steinkoltjærebredd papptak, stående bordkle, vistnok av 1"x6" uh. bord. Rødmalt. Fjøsdøra var i sør, kvitmalt. Fjøsen besto av to rom av lafta tømmer, ytter- og innerfjøs kalt, samt frauhaus i nordenden, altså tre rom i lengda. Så var det høylade over det hele. Ser av bildet at der var to vinduer på laen, i østveggen. I fjøsen var det ett i sørrøstet, like "vestom" døra. I vestveggen var ett vindu i innerfjøsen, som nok hadde kanskje to vinduer i østveggen. Husker det ikke. Og kan ikke sees på bildet, fordi østveggen er i skyggen da bildet ble tatt, ca. klokka ett. Hva som var inne i fjøsen håper jeg kan få beskrive annetsteds.

Potetkjellern.

Det var en jordkjeller, halvt nedgravet i marka og sider og tak overmåka med jord til isolasjon mot frosta. Det var en tretut opp gjennom taket. Det var i min tid pappbeslådd og med en pappbeslådd kasse som ble hvelva over tuten til vanlig. Som det sees var det møne på taket.⁵

Brønnen hans Hans-Olai Andreassen.

Den, eller rettere sakt, brønnhuset sees på bildet like til venstre for stua hans Albert Hansa. Ser det ut som. Men den var bra langt i fra stua i "sydost" og på austsida av veien fra "oss" til stua. Bak brønnhuset ses den vestligste del av Krommelhågen. Der vestligst i hågen er mange "merker" i steiner og berg etter utkiling av murstein. Jeg tror Sigfred og Sandrup Moe fra Lødingen var de som laga syllmuren for stua til Albert Hansa og kanskje (delvis?) fjøsmuren og labrua, og at merkene er etter deres arbeid. Om Sigfred se i Lødingen bygdebok s. 985 og om Sandrup s. 982. De var brødre.

Stua hans Albert Hagerup Hansen.

Utsnitt av foto tatt av Kanstad

Den står der fremdeles, ganske som dengang i ca. 1907. Det er mulig taktekkinga med altaskifer

ikke ennå er kommet på. Synes ikke så på bildet. Altan-utbygg og nytt større bislag er kommet langt senere. Bygd av Andreas.

Fjøsen og labrua hans Albert Hagerup Hansen.

Ja, jeg husker jo godt disse. Labrua med murte vanger og front, litt knapp oppfylling inni labrufoten. Trebrua syntes ikke å ha blitt helt ferdig med nok planker. Tror nesten det var djupstål langs bakveggen, og hvor vestenden av djupstålet dannet vedsjå. Og så tømmerfjøs med inner- og ytterfjøs og med fraukjeller under innerfjøsen (kufjøsen), og et åpent tell i vest under ytterfjøsen. Taket lå helt nede på raften, slik at høyda på laen var liten.

Slipesteinen. Den står i vestveggen (vestrøstet) av fjøsen med grunnmuren nokså høg (1 meter?). Slipesteinen var montert på to stokker som var satt opp mot veggen, og med avsatser og klosser som lagere for akslingen.

Stua hans Peder Danielsen.

Utsnitt av foto tatt av Kanstad

Den stod øverst på marka i "Ganghaugvika" som skjellsforretninga benevner stedet. Vi sa bare "hos han Peder og ho Inga" så vidt jeg husker. Vi ser noe av stua, d.v.s. taket og dels sørrøstet med et vindu på loftet. Så vidt jeg husker så besto sørenden av bord, og bare de to nordre rom, kjøkken og stua var av tømmer, alt i 1 ½ etasje.

Sommarfjøsen hans Albert Hagerup Hansen.

Den var trolig 4x4 m. Av stavverk og stående bordkle. Papptak. Fjøsøra unda "veret". Og vi ser frau-glugga. Den sto noe opp i veggen. Men, siden bildet er tatt, som jeg mener, tidlig om våren, så er det ingen fraudunge, fordi den ble spredd på marka høsten forut.

Tidlig i 1920-årene (1924?) "demonterte" han Andreas fjøsen noe for å gjøre den lettere. Så fikk han dugnad, så bar en flokk folk fjøsgrinda innover til et sted øst for Albert Pettersa sin sommerfjøs, der Andreas monterte den opp igjen. Og der stod den siden. På omtrent samme "tomta" ble så skoledoet da det kom, plassert. Det samme som i år sist i august ble brakt til Forrosen som avtrede i anledning Havets dag den 4. sept. 1989, og står nå.

Haugen bak sommarfjøsen på bildet heter Gånghaugen. Fra denne hadde vi unga rennarbakke ned på Rasmushagen.

Stua hans Johan Peter Knudsen.

Utsnitt av foto tatt av Kanstad

Den står jo der på bildet fremdeles.

Stua hans Johan Edvard .

Det ser ut som om det foregår arbeide på den. Mye material er reist opp til tørk. Og så mangler stua skårstein.

Stabburet.

Det var i en etasje og sees til høyre av stua. Var innreda med tre rom i østenden samt en stor vedsjå i vestenden, med doet utom på vestrøstet.

Fjøsen hans Johan Edvard Johansen.

Den sees bakerst over stabburet. Det "kvite" som sees på fjøsveggen vet jeg ikke hva det er.

Fjøsen hans Johan Peter Knudsen.

Den er nok kommet med på mange og klarere bilder senere. NB. På vestenden av mønen er der et lyst felt. Jeg tror det er ny papp som er lagt på. Lengda av "feltet" tilsvarer nok stabburstilbygget som ble bygd til den opprinnelige fjøsen. I fjøsen var grue. Der holdt han Småland til med si kjeleflinking. Den kvite flekken i Eldhushaugen som vises like til høyre for fjøsen må være en snyskavl.

Karen og Salamon Salamonsen.

Så var det tilslutt hennes hus. Det skal ha vært tre av dem, stue, fjøs og sjå. Men jeg ser bare stua og fjøsen på bildet.

"Gammelstua" hans Johan Edvard Johansen.

Det er fortalt at den stod oppå Eldhusmarka, under Eldhushaugen i sør av der den store steinkubusen ligg på ei hylla i haugen kanskje igjen litt mere øst. Som bildekanten er vil jeg tro denne stua også ville vært med på bildet, at fotograf Kanstad hadde sørget for det. Men trolig var stua alt revven ned, den også. (Og skipa til Lavangseidet?).

1Ifølge Henry Pettersen så bygde Torger opp det nye naustet langt seinere, trolig etter krigen. Henry husker da det gamle naustet falt sammen. Det skjedde muligens etter krigen. En helt stille sommerdag mens de dreiv og slo gras nede på marka hørte de en knakelyd fra naustet som dermed bare sank sammen. Naustet var falleferdig og manglet deler av både vegger og tak. Av taket var det bare nordsiden som sto oppe, den øverste delen. Under taket hadde skjæra reir, minnes Henry. (SP sin kommentar)

2Trolig ble stua hennes Rasmus-Karen flytta til Valvåg og der bygd opp igjen i året 1903, og i bruk i 1904.

3Hun døde 20. mars 1902.

4 Henry minnes: Ang. skjåen husker jeg det far fortalte. Det var en tørkeskjå (skjelterskjå?). Far fortalte at det brukte å henge sild der. Jeg husker at Toralf engang spurte far om han husket den gode røykasilda folk før bestandig hadde hengende. Her stod antakelig også sildetønna, uerstampen, saltkjøtt og også ting som skulle tørkes/oppbevares tørt (talg saueskinn lærstøvler) for eksempel.

5 Iflg. Henry: Jordkjelleren hadde de i lag (med broren Albert Hansa), med potetbinge på hver sin side. Jeg husker renna som ledet potetene til bingen når den ble tømt ned i tuten på kjellertaket.

Over: Fotograf Kanstad sitt bilde av gamle Kjerstad fra 1907-1910. Nedenfor: Bilde fra samme standplass tatt 26.07.2009.

